

naslonitvi (ali morebiti prav zato) na Jungove nazore ni uspelo razgrniti pred nami ničesar novega. Vsa jalovost takih »terminoloških analiz« pa se nam razkrije, ako pomislimo, da sta se Levstik in Stritar prav takrat za vselej razšla, ko sta se po Merharju v svojih psihičnih tipih začela izenačevati. (Prim. str. 339—340.)

Eleonora Kernc je ocenila Levstikov odnos do Kopitarja in Vuka. Tudi njena ocena je opisnega značaja ter niti enkrat ne seže problemu do jedra.

Vse razprave v Zborniku pa bo preživela Bunčeva Bibliografija. To je res dejanje, ki bo koristilo vedno in vedno slovstveni zgodovini. Stanko Bunc jo je sestavil s pomočjo tovarišev iz Slovanskega seminarja. Kolikor morem soditi, je relativno popolna, le tu in tam potrebuje izpolnitve. Levstikovih dopisov Novicam iz Trsta 1862. l. je več, kakor jih omenja. Vsi dopisi, zaznamenovani s črko ψ so Levstikovi. Umevno je, da niso izčrpani Levstikovi spisi iz Slov. Naroda, na pr. 1871.—72. l., pa tudi pozneje, na pr. 1880. l., št. 91 in sl., članek o Koseskem, 1890. l., št. 297: Ponižni in poboljšani Brencelj, itd. Tudi iz Ljubljanskega Zvona ni vsega posnel, na pr. iz II. letnika. Iz Vrtca je morda z menoj vred prevzel preveč. Iz bibliografije spisov o Levstiku je izpustil nekaj novejših stvari, ki so res prinesle nove podatke. Kaj pa dela v bibliografiji spisov o Levstiku noveletna izjava Tiskovne zadruge o mojih brezuspešnih pogajanjih z njo, da bi izdala Levstikove spise? Navzlic pomislekom moram vnovič poudariti, da je bibliografija edino zrelo dejanje vsega Zbornika.

Govoril sem o znanstveni vrednosti Levstikovega Zbornika. Toda kriččen bi bil, ako ga ne bi ocenil vsaj z nekolikimi besedami glede na njegovo življenjsko vrednost. Vsakdo ve, da mora biti tako delo polno šolskega duha. Res ga je v našem Zborniku morda preveč, vendar vidimo, kako rastejo mladi znanstveniki skoraj v vseh spisih, žal zaenkrat večinoma v negativno smer, v neko samostojnost, ki se bo pri večji življenjski in znanstveni izkušnji samogibno spremenila v pozitivno rast — kvišku k resnici, ki je onstran vseh teorij v življenjski pristnosti in zvesti službi resnici. Morda že nimajo nekateri izmed njih do tja nič dalje, kakor...

Anton Slodnjak

I. S. Turgenjev: **Lovčevi zapiski**, II. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani 1934. Ljudska knjižnica 54. Iz ruščine preložili † Bogomil Vdovič, Marija Kmetova in Janez Rožencvet.

Tudi o drugem delu prevoda Lovčevih zapiskov lahko izrečem sodbo, ki sem jo napisal ob prvem: prevod je v celoti mojstrski in kaže, da tudi nadaljevalca obvladata tako ruski kakor slovenski jezik do drobnih potankosti. Tudi v drugem delu te preseneča svežina in ostrina — a obenem neka čudovita preprostost in domačnost slovenskega izraza; ob njem začutiš, da je prevajavec ustvarjal, ne samo mehanično »prekladal«.

Ob čitanju zapiskov XIV.—XVII., XX., XXI., XXIII.—XXV. sem si zapisal nekaj netočnosti in nepravilnosti, ki naj jih tu navedem. Stremljenje, ponašiti izrazito ruska rekla tudi mimo dobeseidnega smisla, če je treba, je v splošnem

hvalno. Prevajatelj sta šla v težnji po nazornosti včasih celo dalje kot pisatelj sam: je trepetinil za vsako kopejko 154, за дрожалъ надъ каждой копѣйкой (zadostovalo bi trepetal; glagol trepetiniti nekam preveč diši po trepetinu!); trepetlike trepetinijo 221. за осины лепечуть se mi ne zdi najbolj posrečeno; bolje bi bilo: trepetljajo, ali kaj podobnega. Ремес (drugi del njegovega prevoda je izšel pri Slov. Matici 1884) ima: trepetlike lepetajo 260; še manj pa je na mestu, prevajati ruski pregovor: Знай сверчокъ свой шестокъ (kar je R. prevedel dobesedno: Gril poznaj svojo luknjo [na istejah]) s Prešernovim verzom: Le čevlje sodi naj kopitar. (!)

V nadaljnjem naj dodam še nekaj drobiža: str. 9: v opombi dostavljata prevajatelja, da je prusec ali kljusač konj, ki stopa kakor pes z nogami ene strani hkrati. Šolski prirodoepis nas uči, da kljusá slon, velblod — psa pa še nisem nobenega videl, da bi kljusal; 14: sem si šel ogledovati (nam. ogledovat); 18: na isti strani čitam vratca in vratica; 26: pajčolan (nam. koprena); 32: celo leto (nam. vse leto), 36: debela so se črnila (drugod, n. pr. str. 45 čitam: nebo je sinjelo); 68: ravnina preplavljena od meglenih valov (nam. z meglenimi v.); 98: težje (nam. teže); 99: okamenec (nam. okamenelec); 106: v sobi je bilo dvoje postelj (nam. sta bili dve p.); 120: vsled (nam. radi); 126, 205: šiljast (nam. šilast); 206: par (nam. nekaj); 209: z dvemi, tremi lučmi (nam. dvema...).

H koncu naj omenim še, da smo v slovenščini vajeni za klicajem, vprašajem in dvopičjem, ki uvaja dobesedni govor, pisati z veliko začetnico. Prevajatelj sta večkrat pisala z malo (kot je pisano v originalu). Tudi vejico stavita često na francoski način, kot jo stavijo Rusi, a ne mi. Prim. 54: v kotu, poleg okna, je bila (nam.: v kotu poleg okna je bila), 134: ... katera se je, po raznih žalostnih in smešnih prigodah, omožila (slov. brez vejic); 218: Za plotom, na vrtu, mirno posmrčava čuvaj (slov. brez vejic).

Vse te pomanjkljivosti ne segajo v jedro prevoda in bistveno ne zmanjšujejo njegove vrednosti. Veseli moramo biti, da smo po petdesetih letih dobili nov in dober prevod knjige, iz katere so se naši najboljši realisti učili opazovati prirodo in človeka (prim. samo XVI. pogl. Smrt s Kersnikovim opisom smrti starega Planjavca!).

Janez Logar

Paul Acker, **Ljubezen in dolžnost**. Iz francoščine prevel J. Kotnik. Mohorjeva knjižnica 62. Celje 1934.

Hčerki bogatih Parižanov se je ob pogledu na bedo pariških predmestij zagabilo življenje po salonih; zato se je kljub odporu domačih vsa posvetila skrbi za zanemarjene predmestne otroke. Tudi ljubezen do požrtvovalnega pomočnika-zdravnika je s krepko voljo zatrla v sebi, češ: »Srce se ne da deliti.« Tako je postala vsemu okraju pravi rešilni angel: skrbela je za otroke zaposljenih staršev, ustanovila za starejše deklice gospodinjsko šolo in šivalni atelje, uredila zdravniško posvetovalnico itd. ter v tem delu ostarela.

Povestica je pisana prepričevalno, brez vsiljive tendence, dasi brez kakih večjih literarnih ambicij. Prevod je lep, le na dveh mestih je še malo preveč odvisen od originala: na str. 57. me ne zadovoljuje izraz »preprost«, v katerega je gospa Riverain skrila ostro porogo; francosko ostroumnost (v izv.